

Komise OSN pro postavení žen

69. zasedání
10. - 21. března 2025

Spolufinancováno
Evropskou unií

**To je
rovnost**

Úřad vlády
České republiky

Komise OSN pro postavení žen

69. zasedání, 10. - 21. března 2025

ISBN 978-80-7440-366-8 (Úřad vlády ČR; elektronicky)

Vydal: Úřad vlády ČR.

Grafické a obsahové zpracování: Úřad vlády ČR.

Titulní fotografie:

“Memoria del Secretario General sobre la labor de la Organización” autora UN.org je dostupná na adrese https://www.un.org/es/sg/speeches/reports/71/img/conclusion-un-flag_RESIZE.jpg.

Brožura byla připravena v rámci realizace projektu Odboru rovnosti žen a mužů Úřadu vlády ČR „Koordinace plnění Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021 – 2030“ (č. projektu: CZ.03.01.02/00/22_013/0003802).

Projekt je spolufinancován z Operačního programu
Zaměstnanost plus.

Obsah

Co je to Komise OSN pro postavení žen?	4
Zasedání Komise	5
Side-eventy	6
Zasedání v roce 2025	7
1. Práce a péče	11
2. Rozhodování	12
3. Bezpečí	13
4. Zdraví	14
5. Poznání	15
6. Společnost	16
7. Vnější vztahy	17
8. Instituce	18
Politická deklarace	19
Proč Česko považuje účast na zasedání Komise za důležité?	20
69. zasedání v číslech	21

Co je to Komise OSN pro postavení žen?

Komise OSN pro postavení žen je klíčovým orgánem pro genderovou rovnost na globální úrovni. Již od roku 1946 pracuje na tom, aby byla práva žen součástí mezinárodních standardů.

Založení a účel Komise

- orgán Ekonomické a sociální rady OSN
- monitorování a podpora genderové rovnosti ve všech oblastech života

Složení Komise

- každoročních zasedání se účastní téměř všechny státy OSN
- samotná Komise se skládá ze 45 volených států
- Česko je členem na období 2023 – 2027

Příklady významných úspěchů:

- ★ prosazení inkluzivního jazyka ve Všeobecné deklaraci lidských práv (1948) – namísto „*všichni muži (men) se rodí svobodní a sobě rovni*“ bylo zvoleno „*všichni lidé (human beings) se rodí svobodní a sobě rovni*“
- ★ Úmluva o politických právech žen (1953)
- ★ Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen (1979)
- ★ Deklarace o odstranění násilí páchaného proti ženám (1993)
- ★ Pekingská deklarace a akční platforma (1995)

Zasedání Komise

Zástupkyně a zástupci členských států OSN se každoročně sjíždí do New Yorku, aby zde zhodnotili pokrok v oblasti prosazování genderové rovnosti.

- Komise zasedá každoročně v průběhu března
- zasedání trvá vždy dva týdny
- pro každé zasedání je určeno prioritní téma
- program zasedání se skládá vždy z následujících částí:

všeobecná rozprava

- vedoucí delegací představují dobrou praxi na národní úrovni v oblasti genderové rovnosti

ministerské kulaté stoly na vysoké úrovni interaktivní dialogy

- moderované diskuse, kde vlády, nevládní organizace a další sdílejí své zkušenosti k posílení genderové rovnosti

závěry Komise a politická deklarace

- závěry Komise jsou přijímány každý rok a zaměřují se na prioritní téma zasedání
- politická deklarace je přijímána každých pět let a zaměřuje se na hodnocení naplňování závazků Pekingské deklarace a akční platformy
- oba dokumenty slouží jako vodítko pro naplňování závazků na mezinárodní, národní a místní úrovni

Březnové zasedání Komise je co do počtu přítomných **druhou největší akcí** konanou na půdě OSN po Valném shromáždění.

Side-eventy

Nedílnou součástí každoročního jednání Komise jsou tzv. side-eventy, neboli odborné semináře, sloužící k výměně dobré praxe v oblasti genderové rovnosti.

- jsou pořádány ze strany států (většinou je spolupořádá skupina států), mezinárodních organizací a občanského a nevládního sektoru
- dlouží k výměně dobré praxe a nabízí prostor pro navazování partnerství a rozvoj spolupráce

Každoročně je během dvoutýdenního zasedání Komise uspořádáno **okolo 300 side-eventů**.

Zasedání v roce 2025

Letošní zasedání proběhlo v období 10. – 21. 3. 2025. Českou delegaci tvořili zástupci a zástupkyně státní správy, občanského sektoru a akademie. Delegaci vedl M. Dvořák, ministr pro evropské záležitosti, a její součástí byla také zmocněnkyně vlády pro lidská práva, K. Šimáčková Laurenčíková.

- zde je výběr z programu české delegace:

Slavnostní zahájení 69. zasedání Komise

Předsedou letošního zasedání byla Saúdská Arábie. Výstupem zasedání bylo “Politické prohlášení u příležitosti třicátého výročí 4. světové konference o ženách”. Zahájení proběhlo za účasti generálního tajemníka OSN.

Všeobecná rozprava

Česko upozornilo na rostoucí rezistence vůči právům žen a zdůraznilo nutnost zapojení mužů do podpory rovnosti. Zároveň vyzdvihlo úsilí v boji proti genderově podmíněnému násilí a ocenilo nenahraditelnou roli nevládních organizací.

Zasedání v roce 2025

Bilaterální schůzka s generálním tajemníkem OSN

Česká delegace se setkala s A. Guterresem. Cílem setkání bylo probrat aktuální geopolitickou situaci ve světě, ruskou agresi proti Ukrajině a dosavadní pokrok v oblasti genderové rovnosti v globálním měřítku.

Ministerský kulatý stůl

Státy sdílely dobrou praxi a přetrvávající výzvy s ohledem na naplňování závazků Pekingské akční platformy. Ve svém národním projevu představilo Česko svůj silný institucionální rámec pro podporu genderové rovnosti.

Bilaterální schůzka s nevládní org. Human Rights Watch

Paní zmocněnkyně vlády pro lidská práva vedla schůzku s přední mezinárodní lidskoprávní organizací HRW. Cílem byla diskuse aktivit v oblasti práv žen a rovněž debata nad současnými výzvami, jako je např. radikalizace mladých mužů.

Zasedání v roce 2025

Český side-event „Legally Bold: Rewriting Laws to End Violence Against Women”

První český side-event proběhl ve spolupráci s Japonskem, Chile a Švýcarskem. Dále vystoupila česká nevládní organizace ROSA a norská nevládní organizace ATV. Diskusi moderovala B. Havelková z Oxford University.

„Jako otec chci, aby můj syn a dcery žili ve společnosti bez násilí. Všichni máme zodpovědnost zajistit, aby právní systémy prosazovaly spravedlnost a poskytovaly podporu obětem násilí.“ uvedl při zahájení ministr M. Dvořák.

Během diskuzí informovalo Česko o nové definici domácího násilí a redefinici znásilnění. Švýcarsko a Japonsko představily svůj právní rámec pro boj proti kybernásilí, zatímco Chile představilo zákon o femicidě.

Zasedání v roce 2025

Český Side-event „It All Comes Down to the Money! Innovative solutions”

Druhý český side-event se zaměřil na hodnotu péče, mzdové nerovnosti a inovativní řešení na podporu pečujících žen, a to s ohledem aktuálně se měnící ekonomické prostředí. Úvodní slovo pronesl ministr M. Dvořák.

Dále vystoupily zástupkyně Austrálie, Mezinárodní organizace práce, UN WOMEN, Výboru OSN pro odstranění všech forem diskriminace žen a Oxford University. Diskuzi moderovala vrchní ředitelka M. Štěpánková (MPSV).

Česko zdůraznilo zásadu rovné odměny a ocenilo zapojení mužů do péče. Austrálie představila opatření ke snížení gender pay gapu. Mezinárodní org. upozornily na význam sběru dat pro transparentnost v odměňování.

Práce a péče

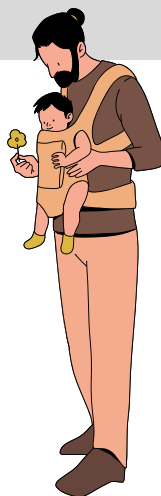
Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Iniciativa “Rovnost v péči” v Argentině

Argentina vytvořila integrovaný systém politik péče. Systém vychází z **uznání péče jako společenské odpovědnosti, práva i práce** a spočívá ve spravedlivém rozdělení mezi stát, rodinu a komunitu. Nový zákon zahrnuje rozšíření služeb a infrastruktury péče, zlepšení pracovních podmínek pečujících, sběr dat a osvětu zdůrazňující ekonomický a sociální význam péče.

Více informací naleznete
[pod tímto odkazem.](#)

Program Bandebereho ve Rwandě

Program se zaměřuje na **prevenci genderově podmíněného násilí a posílení ekonomické autonomie žen**. Využívá otcovství jako vstupní bod k diskusi o rovnosti a sdílení péče. Prostřednictvím komunitních setkání muži reflektují genderové normy, zlepšují komunikaci a vzájemný respekt. Program tak přispívá ke snížení partnerského násilí, většímu zapojení mužů do péče a k vytváření spravedlivějších, nenásilných domácností.

Více informací naleznete
[pod tímto odkazem.](#)

Rozhodování

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

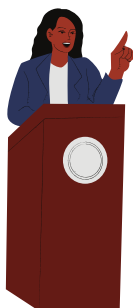
Ministerstvo rovnosti ve Španělsku

Ministerstvo rovnosti je klíčovým nástrojem prosazování rovnosti žen a mužů. Mimo jiné oblasti se zaměřuje zejména na **zastoupení žen ve všech oblastech veřejného života** a stojí v čele opatření proti diskriminaci a genderově podmíněnému násilí. Prosazuje kvóty pro rychlejší změny v politickém zastoupení a zdůrazňuje, že agenda genderové rovnosti má být řízena na nejvyšší státní úrovni, čímž posiluje institucionální odpovědnost napříč politikami.

Více informací naleznete
[pod tímto odkazem](#).

Iniciativa za podporu žen v politice OBSE

Sarajevo Tool je nástroj zaměřený na **zapojení mužů** politiků do podpory genderové rovnosti. Nabízí praktická doporučení, jak muži mohou aktivně přispět k inkluzivní politické kultuře, od osobních postojů až po institucionální změny. Vychází z regionálních konzultací a sdílí příklady dobré praxe, čímž napomáhá transformovat politické prostředí a odstranit bariéry.

Více informací naleznete
[pod tímto odkazem](#).

Bezpečí

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Zákon o bezpečném internetu ve Spojeném království

Nový zákon zavádí povinnosti pro provozovatele sociálních sítí a vyhledávače, aby **aktivně bránili nelegálnímu obsahu** a zvyšovali bezpečnost uživatelů a uživatelek. Zvláštní důraz klade na ochranu dětí, kdy platformy musí zabránit přístupu ke škodlivému či věkově nevhodnému obsahu a umožnit snadné hlášení problémů. Zákon se zaměřuje také na **kybernásilí**, jako je obtěžování, stalking, šíření intimních snímků bez souhlasu či extrémní pornografie.

Více informací naleznete [pod tímto odkazem](#).

Zákon o femicidě v Chile

Zákon přijatý v roce 2023 představuje významný posun legislativy proti genderově podmíněnému násilí. Zaměřuje se nejen na násilí páchané partnery a partnerkami, ale rovněž rozšiřuje pojetí **femicidy**. Zákon nově poskytuje odškodnění dětem obětí femicidy a zajišťuje ochranu obětí před ztrátou zaměstnání.

Více informací naleznete [pod tímto odkazem](#).

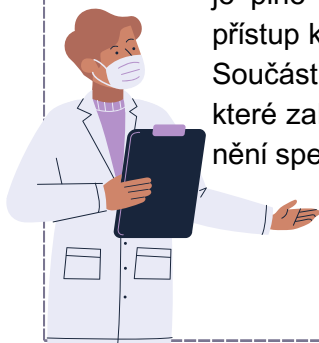
Zdraví

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Reprodukční a sexuální zdraví ve Švédsku

Švédsko klade považuje reprodukční a sexuální zdraví za státní prioritu. Do školních osnov je začleněna sexuální výchova od základních škol a antikoncepce je plně hrazena osobám do 26 let. Stát podporuje přístup k asistované reprodukci i legálním interrupcím. Součástí je také genderově senzitivní zdravotnictví, které zahrnuje podporu duševního zdraví žen a vyčleňování specifických rozpočtových prostředků.

Více informací naleznete
[pod tímto odkazem.](#)

Genderově citlivé veřejné zdraví v Indii

Kerala je indický stát známý silným veřejným zdravotnickým systémem a důrazem na vzdělávání žen. Díky tomu dosahuje vynikajících výsledků, co do nízké mateřské, kojenecké a dětské úmrtnosti a dosažení cílů udržitelného rozvoje v oblasti zdraví. Úspěch je založen na dostupné péči, prevenci, komunitních programech a vysoké míře gramotnosti, což podporuje zdraví celé populace.

Více informací naleznete
[pod tímto odkazem.](#)

Poznání

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Nástroj OECD pro hodnocení genderové rovnosti

„Social Institutions and Gender Index” (SIGI) je nástroj pro měření pokroku v genderové rovnosti zaměřený na sociální instituce a normy. Umožňuje státům cílit své politiky efektivněji díky kvalitním datům a analýzám. SIGI podporuje aplikaci výsledků v praxi, přičemž zohledňuje rozdíly mezi členskými a partnerskými zeměmi a pomáhá identifikovat klíčové překážky rovnosti žen a mužů.

Více informací naleznete [pod tímto odkazem](#).

Iniciativa pro digitální vzdělávání žen v Indii

Iniciativa pracuje na tom, aby digitální technologie podporovaly lidská práva, sociální spravedlnost a genderovou rovnost. Organizace IT for change realizuje projekty zaměřené na vzdělávání v IT, rozšiřování přístupu k digitálním nástrojům a posilování schopností žen a dívek využívat technologie pro osobní, vzdělávací i profesní rozvoj.

Více informací naleznete [pod tímto odkazem](#).

Společnost

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Politika genderové rovnosti v Papui-Nové Guineji

Politika „GenderEquity & Social Inclusion (GESI)“ je zaměřena na zajištění rovnosti žen a mužů, spravedlivý přístup ke zdrojům a sociální inkluzi. Klade důraz na inkluzivní pracovní prostředí, transparentní procesy a rozhodování bez předsudků, podporuje diverzitu a zohledňuje sociální a životní podmínky znevýhodněných skupin.

Více informací naleznete
[pod tímto odkazem.](#)

Iniciativa #NotOK v Kanadě

Iniciativa se zaměřuje především na novinářky čelící online obtěžování a kybernásilí. Reaguje na systémová selhání v ochraně žen v digitálním prostoru. Program nabízí školení v oblasti digitální bezpečnosti, právní poradenství a psychologickou podporu, a je realizován ve spolupráci s novinářskými organizacemi.

Více informací naleznete
[pod tímto odkazem.](#)

Vnější vztahy

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Diplomaci a kybernásilí ve Francii

Laboratoř pro práva žen v kyberprostoru je iniciativa francouzské feministické diplomacie. Vznikla jako centrum podpory projektů proti genderově podmíněnému kybernásilí. Program podporuje vývoj technických řešení a vzdělávací aktivity zaměřené na kybernásilí vůči ženám a dívkám, využívá umělou inteligenci a zapojuje řadu partnerů (státy, občanskou společnost i soukromý sektor).

Více informací naleznete [pod tímto odkazem](#).

Finská humanitární pomoc na Ukrajině

Finsko patří mezi největší poskytovatele humanitární pomoci pro Ukrajinu, mezi únorem 2022 a květnem 2025 alokovalo více než 80 mil. EUR. Pomoc zahrnuje programy s genderovou dimenzí, které kladou důraz na ženy a další zranitelné skupiny. Podpora zdůrazňuje aktivní účast žen na poválečné obnově a zapojení do mírových procesů.

Více informací naleznete [pod tímto odkazem](#).

Institute

Zde je výběr dobré praxe v oblasti příslušné kapitoly Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030.

Institucionální reformy v Černé Hoře

Černá Hora, s podporou Rozvojovým programem OSN, vytvořila Síť ženského vedení, která hraje klíčovou roli v prosazování genderové rovnosti a zviditelnění žen v rozhodovacích procesech. Tato síť také podporuje právní reformy s cílem sladit genderové politiky s EU, zejm. v oblasti boje proti genderově podmíněnému násilí a posílení pracovních práv.

Více informací naleznete [pod tímto odkazem](#).

Společná iniciativa severských států

„Pushing back the push-back” je společná iniciativa severských států, která reaguje na rostoucí resistance vůči genderové rovnosti. Cílem je posílit spolupráci, chránit dosažené pokroky a aktivně prosazovat práva žen, dívek a LGBTI osob. Plán zahrnuje advokační aktivity, boj proti online násilí a kampaně proti nenávisným projevům, čímž podporuje inkluzivní a rovná práva.

Více informací naleznete [pod tímto odkazem](#).

Politická deklarace

Na 69. zasedání Komise nebyly přijaty závěry, ale politická deklarace. Ta se vyjednává každých 5 let a je rovněž přijímána konsensuálně.

Hlavním výstupním dokumentem letošního zasedání Komise bylo přijetí politické deklarace u příležitosti 30. výročí Pekingské deklarace a Akční platformy. Výsledkem rozsáhlých vyjednávání byla politická deklarace s výrazně posíleným textem, která šla nad rámec předchozí deklarace z roku 2020.

Poprvé byl zahrnut odkaz na úmluvy Mezinárodní organizace práce, dále odkazy na oblast genderově podmíněného násilí, včetně domácího násilí, a rovněž na specifické postavení obětí.

Text obsahoval také silné formulace týkající se vzdělávání, oborů STEM, klimatu a chudoby a kladl rovněž důraz na lidská práva a genderově responzivní provádění Agendy 2030. Konsensuální přijetí politické deklarace bylo značným úspěchem.

Celé znění naleznete
[pod tímto odkazem](#).

V roce 1995 byla přijata **Pekingská deklarace a akční platforma**, a to na 4. konferenci OSN o ženách. Dodnes představuje jeden z nejkomplexnějších a nejprogresivnějších dokumentů OSN v oblasti prosazování genderové rovnosti.

Proč Česko považuje účast na zasedání Komise za důležité?

- 1** zasedání představuje nástroj pro rozvoj **bilaterální a multilaterální spolupráce**
- 2** zasedání slouží k **prezentaci priorit** dané země v oblasti genderové rovnosti
- 3** jedná se o platformu pro **sdílení dobré praxe** a odborných poznatků
- 4** účast má **symbolickou rovinu**, neboť zdůrazňuje, že státy spolupracují a sdílí hodnoty rovnosti
- 5** máme možnost vyjednávat **konsensuální závěry** či **politické deklarace**
- 6** Česko je členem Komise, proto se účastní z **politických důvodů** v lidskoprávní oblasti
- 7** každoroční účast ČR je také **závazkem vlády** plynoucím ze Strategie rovnosti žen a mužů na léta 2021-2030

69. zasedání Komise OSN pro postavení žen v číslech

bylo uspořádáno přes **300** side-eventů

letošního zasedání se zúčastnilo přes **12 500** delegátek a delegátů

česká delegace měla **19** členek a členů, a to včetně zástupkyň akademického a neziskového sektoru

všeobecná rozprava zahrnovala celkem **201** proslovů ze strany jednotlivých států a mezinárodních organizací

přes **100** ministryň a ministrů se zúčastnilo letošního zasedání Komise

od roku 2015 uspořádala ČR již přes **20** side-eventů

Účast delegace ČR na 69. zasedání Komise OSN pro postavení žen potvrdila závazek ČR k podpoře genderové rovnosti. Během jednání v New Yorku se delegace zapojila do řady diskusí zaměřených na posilování práv žen, prevenci genderově podmíněného a domácího násilí, ekonomické postavení žen a dopady současných globálních výzev v oblasti genderové rovnosti a lidských práv.

Získané poznatky, zkušenosti a navázané kontakty jsou využívány při dalším naplňování závazků ČR v oblasti rovnosti žen a mužů a ochrany lidských práv. Účastí bylo rovněž podpořeno vnímání ČR jako země, která přikládá genderové rovnosti odpovídající význam.

